

MÖCÜZƏLİ VƏ ŞÖHRƏTLİ GÖZƏLLİK MƏKANINA ÇEVRİLİR

Dünyanın nadir incisi olan, nəhəng Qafqazın ən zəngin torpaqlarında yerləşmiş Azərbaycan, malik olduğu zəngin yeraltı və yerüstü sərvətləri, praqmatik dövlət başçısının yüksək təməllə apardığı layihələr və innovativ inkişaf getdikcə daha böyük nailiyyətlər vəd edir və yeni zirvələri fəth etməsinə stimül verir. Yer üzünün bele möcüzəli və əfsanəvi məkanlarından olan şanlı Naftalana dövlət başçısının sonsuz diqqət və qayğısı nəticəsində, öz keçmiş şöhrətini qaytarmış, sözün əsl mənasında dünya səviyyəsində təbətəbi, təbii və qonaqpərvərliyi ilə xalqımızın imicini zənginləşdirmişdir. Bu gün Naftalan dünya əhəmiyyətli balneoloji kurort kimi məşhurlaşmışdır. Dünya standartlarına cavab verən otellər, pansionatlar və parklar ansambl yaradaraq ecazkar bir mənzərə yaratmış, zövqlə salınmış yaşıl qazonlar arasından boylanan gül-çiçək ətrafa sanki təvərat, ruha qida verir.

Möhtərəm ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev Naftalan şəhərinə səfəri çərçivəsində ictimaiyyətlə görüşü zamanı Naftalanın inkişafının vacibliyini xüsusilə qeyd edərək qarşıya belə bir vəzifə qoyaraq demişdir: "Naftalan haqqında çox eşitmişdim və burada mənim iki şey diqqətimi çəkdi. Birincisi, buranın gözəl təbiəti və şəhərin planlı şəkildə qurulması. Yəni buranın xiyabanları, yolları, küçələri, ağacları, parkları mənə çox böyük təsir göstərdi. Mən burada şəhərin elə bil ki, keçmiş gözəlliyini gördüm. Bir də demək istəyirəm ki, bugünkü gün Naftalanın yeni tarixinin başlanğıcıdır. Əminəm ki, bir neçə ildən sonra biz istədiyimizə nail olacağıq və Naftalan dünyanın ən gözəl yerlərindən birinə çevriləcəkdir". Artıq bu arzular sözdən reallığa çevrilmiş, şəhər davamlı inkişafdadır.

Ümumiyyətlə, Naftalan şəhərinin iqtisadiyyatının əsasını kurort-sanatoriya xidməti təşkil edir. Bu zonada nadir təbii müalicə amili kimi tanınan Naftalan nefti mədənləri yerləşir. Naftalan neftinin hikməti işe həmiyə bəlidir. Unikal müalicəvi əhəmiyyətə malik olan bu neftin dünyada analoqu yoxdur və bundan 70-dən çox xəstəliyin müalicəsində istifadə olunur. Xüsusən naftalanın hərəkət-istinad, nervoloji, damar, uroloji, ginekoloji və dərri xəstəliklərinin müalicəsində böyük əhəmiyyəti vardır. SSRİ dönəmində Naftalan Kurortu İtifaqda fəaliyyət göstərən kurortlar arasında öz müalicəvi əhəmiyyətinə və 80-85% effektivlik əmsalına görə ön sırada olub. Naftalan nefti Azərbaycanın ən qiymətli təbii sərvətlərindən biridir. "Azərbaycan Respublikasında kurortların 2009-2018-ci illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq Naftalanda geniş tədbirlər həyata keçirilmişdir. Hazırda dövlət başçısının sərəncam və tapşırıqlarına uyğun olaraq dünyanın unikal şəhərlərindən biri olan Naftalanın yüksək səviyyəli sanatoriya-kurort mərkəzinə çevrilməsi ilə bağlı işlər uğurla davam etdirilir.

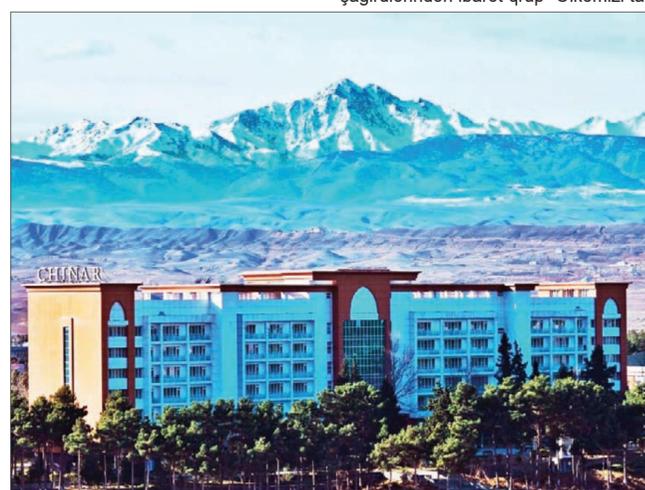
Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasına həsr olunmuş konfransda Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Naftalanın keçmiş şöhrəti bərpa edilir. Naftalan vaxtilə Ümumittifaq turizm mərkəzi idi. Bu gün bunu beynəlxalq turizm mərkəzinə çeviririk". Həqiqətən də, bu gün kurort şəhəri özünün inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Burada aparılan hər bir tikinti, quruculuq işi Naftalan kurortunun şöhrətini özünə qaytarır, müasir kurort şəhərinə çevirir və biz gələcəkdə daha böyük inkişafın şahidi olacağıq.

Hazırda küçə və yollarda, binaların həyətlərində geniş abadlıq işləri aparılır, balaca fidanların istirahəti üçün bütün lazımı şəraitlər yaradılır. Şəhərdaxili yolların asfaltlanması sahəsində də xeyli işlər görülüb. Sakinlərin və şəhərə gələn qonaqların mənalı istirahəti və

asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün istirahət parkları salınmışdır.

Bütün şəhər əhalisinin böyük sevincinə səbəb olan ən mühüm hadisə iyul ayının 5-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Naftalan şəhərinə 5-ci dəfə növbəti səfəri olmuşdur. Ümumiyyətlə, bu səfərlər ölkə başçısının Naftalan kurort şəhərinə olan diqqət və qayğısının təzahürüdür. Möhtərəm Prezident həmin gün müasir insanlığın sayının çoxluğu nəzərə alınaraq şəhərdə daha bir müalicə mərkəzi inşa olunmuş və cari ilin yay mövsümündə istifadəyə verilmişdir. Ümumi sahəsi 300 kvadratmetrə yaxın olan yeni müalicə mərkəzi 2 mərtəbədə, 12

lu biznes qura bilsinlər. Təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və idman sahəsi şəhər icra hakimiyyəti tərəfindən daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Şəhərin təhsil müəssisələrində Təhsil şöbəsinin tədbirlər planına uyğun olaraq müvafiq işlər görülmüş, təhsil müəssisələrinə daim nəzarət edilir, tədris inkişafının yaxşılaşdırılması məqsədilə tədbirlər gözlənir. Şəhər icra Hakimiyyəti tərəfindən məktəblərdə davamiyyətdə, dərslərin gedişatına mütəmadi olaraq nəzarət edilir və istedadlı gənclərin aşkara çıxarılması sahəsində məqsədyönlü işlər aparılır. Şəhərin ümumtəhsil məktəblərinin şagirdlərindən ibarət qrup "Ölkəmizi ta-

niyaq" layihəsi çərçivəsində Lənkəran, Masallı və Astara marşrutu üzrə növbəti maarifləndirici tur-aksiyaya qoşulmuş və həmin bölgələrin müasir həyatı, tarixi, mədəni irsi, adət-ənənələri, müstəqil Azərbaycanın nailiyyətləri ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə etmişlər.

Heydər Əliyev Mərkəzinin ideoloji mərkəz kimi işinin təşkili, ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin, zəngin dövlətçilik irsinin öyrənilməsi məqsədilə Mərkəzdə illik iş planı əsasında ardıcıl işlər aparılır. "Müasir Azərbaycanın banisi, xilaskarı və qurucusu Heydər Əliyev" və "İlham Əliyev Heydər Əliyev siyasi kursunun davamçısıdır" və digər mövzularda tədbirlər təşkil olunur. Eyni zamanda, YAP Naftalan şəhər təşkilatının Gənclər Birliyinin təşkilatlığı ilə gənclər mütəmadi olaraq Mərkəzdə görüşlər, tədbirlər təşkil edirlər. Təkcə bu il Heydər Əliyev Mərkəzinə 2637 nəfər ekskursiya etmişdir ki, onlardan 309 nəfəri xarici ölkə vətəndaşı olmuşdur. Heydər Əliyev Mərkəzi ilə tanış olan hər bir şəxs Mərkəzin eməkdaşları tərəfindən ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən fotosəkilər barədə geniş məlumat verilmişdir.

Şəhər gənclər və idman idarəsi bədən tərbiyəsi və idmanın inkişaf etdirilməsi, yeniyetmə və gənclərlə işin təşkilatı istiqamətində də xeyli işlər görmüşdür. Çox sevindirici haldır ki, şəhərin gənc idmançıları və Uşaq-Gənclər İdman məktəbinin məşqçi-müəllimləri respublika, zona və hətta digər ölkələrdə keçirilən turnirlərdə uğurlu çıxış edərək yüksək göstəricilər əldə etmişlər. Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin təşəbbüsü ilə Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar və Təhsil nazirlikləri ilə birgə Azərbaycan Dövlət Televiziyasının bazasında "Mən Azərbaycanlıyam" adlı intellektual telelayihədə Naftalanı təmsil edən gənc birinci yerə qazanaraq yarışın qalibi olmuşdur.

Naftalan nəinki Azərbaycanda, bütün bölgədə nadir bir gözəllik məkanına çevrilmişdir. Mən əminəm ki, bir neçə ildən sonra bölgədə Naftalan kimi gözəl, yaraşlıq, rahat şəhər olmayacaqdır.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Dövlət başçısının tapşırığına əsasən bu il də fevral ayından başlayaraq şəhərin səhiyyə müəssisələri tərəfindən əhalinin icbari tibbi müayinəsi tədbirlərinə başlanılmış, müəyyən olunmuş müddət ərzində icbari tibbi müayinə tədbirləri yüksək keyfiyyətlə başa çatdırılmışdır. Müayinə dövründə 7 mindən çox sakinin pulsuz tibbi müayinədən keçməsi təmin edilmişdir.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin iştirakı ilə açılışı olan müasir yeni 60 çarpayılıq şəhər xəstəxanası 1,2 hektar ərazidə yerləşir. Tikintinin ümumi sahəsi 8000 kvadratmetrdən çoxdur. Xəstəxanada cərrahiyyə, doğum bloku, doğumdan sonrakı fizioloji və hamiləliyin patologiyası şöbələri yaradılıb. Bu müəssisənin laboratoriya şöbəsi ən müasir avadanlıqla təchiz olunub. Bu da laborator müayinələri yüksək keyfiyyət, dəqiqlik və qısa müddətə aparmağa imkan verir. Burada, eyni zamanda, şüa diaqnostika, qəbul, poliklinika, reanimasiya, intensiv terapiya şöbələri fəaliyyət göstərəcək. Əməliyyat bloku da müasir tibbi avadanlıqla təchiz edilmişdir. Xəstəxananın bütün şöbələrində ən müasir tibb avadanlıqları quraşdırılıb. Bu dövlət tərəfindən həm tibb işçilərinin iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasına, həm də şəhər əhalisinə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsinin yüksəlməsinə əvəzsiz töhfədir.

Bu gün Naftalan şəhərinin bütün sahələrdə inkişafının əsasını ölkə başçısının irəli sürdüyü proqramların və qarşıya qoyduğu vəzifələrin uğurlu icrası təşkil edir. Məhz bu tapşırıqların yerinə yetirilməsinin nəticəsidir ki, Naftalanda ıstər turizm, ıstərsə də şəhərin infrastrukturunda irimiqyaslı layihələr həyata keçirilmiş, böyük quruculuq işləri aparılmış və bu gün də davam etdirilir. Şəhər sakinlərinin mənzil-kommunal şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində bir neçə il bundan əvvəl mövcud problemlərin həlli istiqamətində başlanmış layihələrin icrası uğurla davam etdirilmişdir. Dövlət proqramlarının icrası nəticəsində şəhərdə istilik, qaz, su-kanalizasiya təchizatının yaxşılaşdırılması sahəsində işlər tam başa çatdırılmışdır.

Şəhərdə görülmüş və hazırda uğurla davam etdirilən işlər əhali tərəfindən rəğbətə qarşılanırlar. Həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində vətəndaşların həm kommunal sahədə, həm də ümumi həyat şəraitlərində mövcud olan bir sıra problemlər öz həllini tapmışdır. Küçələrdə, çoxmənzilli yaşayış binalarının qarşısında səliqə-sahman yaradılmış, mini parklar, piyada yolları salınmışdır. Heydər Əliyev parkına, Şiəli Qurbanov küçəsindəki mini parka və şəhərdaxili yolların kənarına ümumilikdə 5000 kvadratmetr əraziyə qazon döşənməsi, 1000-dən artıq müxtəlif növ dekorativ ağac və gül kolları əkilməmişdir. Şəhərdən Xəstəxana istiqamətinə gedən yolun sağı və sol hissəsində 1500-ə yaxın Eldar şamı əkilməsi, sözügedən yola yeni yol daşları, işıq dirəkləri düzülüşü, səki salınması və asfalt örtüyü vurulmuşdur. Şəhərin girişindən başlayaraq bütün elektrik dirəkləri rənglənmiş, 1 nömrəli tam orta məktəbdən Heydər Əliyev parkı istiqamətinə olan yol işıqlandırılmışdır. Uzun müddət baxımsız qalmış şəhərdəki Üçbulaq adlanan bulağın ətəfi təmizlənməkə abadlaşmış, ətrafına tamət daş döşənməsi və bulağa suyun verilməsi bərpa olunmuşdur. Səməd Vurğun parkında təmir işlərinə başlanılmışdır. Səki daşlarının altı metr daşı ilə hövürmüş və 1575 m səki daşı düzülmüşdür. Səkilərə qum, çınqıl qarışığı verilməsi, metal tor qoymaqla 3000 kvadratmetrə düzülmüşdür. Parkda

ümumi sahəsi 250 kvadratmetr olan müasir standartlara uyğun və bütün fəsillərdə istifadəsi nəzərdə tutulan açıq və qapalı kafenin tikintisi işləri aparılır. Bundan başqa, parkda ümumi sahəsi 34 kvadratmetr olan 4 girişli sanitariya qovşağının özülü betonlanmışdır. Parkdakı əsaslı təmir işlərinin ilin sonuna qədər başa çatdırılması nəzərdə tutulmuşdur. Bununla yanaşı, hazırda Nəriman Nərimanov parkında da təmir işlərinə başlanılmışdır. 3 beşmərtəbəli yaşayış binasının girişləri əsaslı təmir olunmuş, suvaq və rəngləmə işləri aparılmışdır. Pillekən və mehəccarlar təmir edilmişdir. Hazırda 23 nömrəli çoxmənzilli yaşayış binasının girişində təmir işləri davam etdirilir. Qeyd olunan işlər mərhələli şəkildə digər binalarda aparılacaqdır.

Rabitə xidmətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə blokları təmir olunan çoxmənzilli yaşayış binalarında rabitə xətləri dəyişdirilərək yeniləri ilə əvəzlənmişdir. Qasqaltı Qaraqoyunlu kəndində əhalinin telefona olan tələbatını ödə-

mək məqsədilə 1 ədəd 16 abonentlik abunəçi kartı və 1 ədəd 48 portluq ADSL avadanlığı quraşdırılaraq sakinlərin istifadəsinə verilmişdir. Qurban Namazəliyev adına yaşayış massivində yeni dirəklər basdırılmış, növbədə olan 129 nəfərə yeni telefon xətti çəkilmişdir. Sözügedən yaşayış massivində sakinlərin tam telefonlaşması işləri davam etdirilir. Qasimbəyli kəndində istismara yararsız rabitə kəməllərinin bir hissəsi yenisi ilə əvəz olunaraq texniki normalara uyğun çəkilmişdir. Şəhər üzrə 1110 abunəçi yüksək tezlikli internet xidmətlərindən istifadə edilir.

Əhalinin iğməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə abonentlərə öncədən ödəmə sistemli smart elektron su saygacalarının quraşdırılması davam etdirilmiş, artıq 789 abonent bu saygacdan istifadə edir. Su və kanalizasiya xətlərində baş vermiş qəza halları qısa müddətdə aradan qaldırılmışdır. Hazırda Naftalan şəhərində sutkalıq məhsuldarlığı 3000 kubmetr olan bioloji tipli Çirkab Sulan Təmizləyici Qurğusunun tikintisinə başlanılmışdır. Bu qurğu istismara verildikdən sonra Naftalan şəhərində yaranan tullantı suların təmizlənilməsi zərərçəkmişdir və ətraf mühitə ziyan vurmada kənarlaşdırılacaqdır.

Ümumilikdə son illərdə Naftalan həm nadir müalicəvi neftinə, həm də müalicə və istirahət üçün yaradılan müasir infrastrukturuna görə turistlər üçün cəlbədar məkana çevrilmişdir. Buna görə də ildən-ilə burada dincələnlər və müalicə olunan turistlərin sayı artır. Cari ilin 9 ayında Naftalan şəhərinin kurort-sanatoriya və istirahət mərkəzləri 28 mindən çox turist qəbul etmişdir. Bunlardan 8874 nəfəri xarici turist olmuşdur. Xarici ölkələrdən gələnlərin sayında 2017-ci ilin 9 ayı ilə müqayisədə 26,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Bir faktı da qeyd etmək lazımdır ki, "Chinar", "Gashaltı Health Hotel" və "Garabag Resort & SPA" otellərində Novruz bayramı və

sonrakı ilk 3 gün ərzində boş yer olmayıb və ümumilikdə həmin günlərdə 2500 nəfərdən çox turist müalicə almışdır.

Hazırda şəhərdə fəaliyyət göstərən 3-ü beş ulduzlu olmaqla 10 sanatoriya və müalicə mərkəzi 2200 turisti qəbul edə bilir. Amerika Birləşmiş Ştatlarının geniş auditoriyaya malik olan "Con Batçelor Şou" radioverilişinin aparıcısı Con Batçelor Azərbaycan səfəri zamanı Naftalan şəhərinə də səfər etmiş və radioverilişin reportajlarından birini möcüzəli və şəfəverici Naftalan neftinə həsr etmişdir.

Naftalan kurort şəhərinin inkişafı və keçmiş şöhrətini bərpası ölkə başçısının daim diqqətdə saxladığı məsələlərdəndir. "Azərbaycan Respublikasında ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"-nin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli müvafiq Fərmanı Naftalan şəhərinin perspektiv inkişafına təkan verən strateji qərarlardan biridir.

Strateji Yol Xəritəsinin tədbirlər planının 3.1.-Sağlamlıq turizmi üçün tələbatın yenidən formalaşdırılması bölməsində Naftalanda turizmin inkişafı məqsədilə mühüm tədbirlər; Naftalan nefti əsasında mövcud və yeni sağlamlıq məhsullarının təşviqi, Naftalanlı turistlər üçün digər cəlbədar yerlərdə bərpa və yenidənqurma işlərinin aparılması, eləcə də Bakı və Naftalan arasında sürətli və yüksək keyfiyyətli avtobus və qatarların istifadəyə verilməsi işlərinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Strateji Yol Xəritəsinin müvafiq bəndlərinin icrası ilə bağlı hazırda Naftalan neftinin müalicəvi əhəmiyyətinin, həm də "Chinar Hotel & Spa Naftalan"ın və "Gashaltı Health Hotel"in Avropa ölkələrində tanıtılması məqsədi ilə sözügedən turizm obyektlərinə Avropa standartlarına uyğunluq sertifikatı verilmişdir. Eyni zamanda, Naftalan nefti əsasında məhsullar hazırlayan "Qətrənsiz Naftalan məlhəmi" MMC-nin istehsal etdiyi məhsulların "Made in Azerbaijan" brendi altında xarici bazarlara çıxarılır və bu istiqamətdə işlər aparılır. Bu həm şəhərin iqtisadiyyatının inkişafına və həm də Naftalan neftinin tanıtılmasına əlavə təkan verəcəkdir.

İnamla demək olar ki, möcüzəli Naftalan qədim və şərəfli tarixinə ehtiram və nəsilərə yadigar qalacaq möhtəşəm tikilləri, mədəniyyəti, əfsanəvi müalicəvi kurort və sanatoriya, milli mənəvi dəyərləri qoruyub saxlanması ilə ən yeni tarixinin şərəfli səhifələrinə uğurla imza atdığı işi və əməli ilə bir daha sübut edir.

Dövlət proqramlarında Naftalan şəhəri üzrə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin uğurlu icrası nəticəsində bu möcüzəli kurort şəhəri gün-gündən genişlənmək, kompleks inkişaf edərək, dünyanın ən gözəl, təmiz və müasir kurort şəhərlərindən birinə çevrilmişdir.

Zabit XƏLİLOV,
"Respublika".

